

ЗАКОН за убежището и бежанците

Обн., ДВ, бр. 54 от 31.05.2002 г., в сила от 1.12.2002 г., изм. и доп., бр. 31 от 8.04.2005 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 6/2002 г., стр. 189; кн. 5/2005 г., стр. 228

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 3, № 265а

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон определя условията и реда за предоставяне на особена закрила на чужденци на територията на Република България, както и техните права и задължения.

(2) Особената закрила, която Република България предоставя на чужденци по този закон, включва убежище, статут на бежанец, хуманитарен статут и временна закрила.

Чл. 2. (1) Президентът на Република България предоставя убежище.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Министерският съвет предоставя временна закрила, въведена с решение на Съвета на Европейския съюз.

(3) Председателят на Държавната агенция за бежанците предоставя статут на бежанец и хуманитарен статут по силата на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г., на международните актове по защита на правата на човека и на този закон.

Чл. 3. (1) Република България осъществява изпълнението на задълженията си по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г. чрез своите държавни органи в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

(2) Върховният комисар на Организацията на обединените нации за бежанците чрез своя представител в Република България има право на информация, както и на достъп до всеки етап от производството за предоставяне статут на бежанец, хуманитарен статут и на временна закрила. Той може да се запознава с всеки конкретен случай и да дава писмено или устно мнение по него.

Чл. 4. (1) Всеки чужденец може да поиска предоставяне на закрила в Република България в съответствие с разпоредбите на този закон.

(2) Искането за предоставяне на закрила се осъществява лично и по собствена воля.

(3) Чужденец, влязъл в Република България, за да поиска закрила, или който е получил закрила, не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение и/или убеждение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

(4) От правата по ал. 3 не може да се ползва чужденец, търсещ или получил закрила, за когото има основания да се смята, че представлява опасност за националната сигурност

или който, веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото.

(5) Чужденец, влязъл не по законоустановения ред в Република България, за да поиска закрила, пристигайки направо от територия, където са били застрашени животът и свободата му, е длъжен да се представи незабавно на компетентните органи и да посочи уважителни причини за незаконното си влизане или пребиваване на територията на страната.

Чл. 5. Чужденците, търсещи или получили закрила в Република България, имат правата и задълженията по този закон и носят гражданска, административнонаказателна и наказателна отговорност при условията и по реда за българските граждани.

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Правомощията по този закон се осъществяват от длъжностни лица в Държавната агенция за бежанците. Те установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут и оказват съдействие на чужденците, подали молба за такъв статут.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По искане на президента на Република България длъжностните лица в Държавната агенция за бежанците установяват всички факти и обстоятелства от значение за производството за предоставяне на убежище и оказват съдействие на администрацията на президента на Република България.

Чл. 6а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) При прилагането на закона първостепенно значение имат интересите на детето.

Глава втора

ВИДОВЕ ОСОБЕНА ЗАКРИЛА

Чл. 7. (1) (Предишен текст на чл. 7 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Убежището е закрилата, която Република България дава на чужденци, преследвани заради техните убеждения или дейност в защита на международно признати права и свободи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Президентът на Република България предоставя убежище и когато прецени, че държавните интереси или особени обстоятелства налагат това.

Чл. 8. (1) (Предишен текст на чл. 8 - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. и доп., бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) За предоставянето на статут по ал. 1 е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, изразява политическо мнение или изповядва политическо убеждение, които са в основата на преследването. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Преследването може да се осъществява от държавен

орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, което би довело до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Страхът от преследване може да се основава на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи закрила по този закон.

(7) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Закрилата може да се осъществява, когато държавен орган или организация, която контролира държавата или значителна част от нейната територия, вземе мерки срещу преследването и чужденецът има достъп до тази закрила.

(8) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува основание за страх от преследване спрямо чужденеца, при което той може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила там.

(9) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г., предишна ал. 2, изм., бр. 52 от 2007 г.) За бежанци се смятат съпругът на чужденец с предоставен статут на бежанец и техните малолетни и непълнолетни, невстъпили в брак, деца, доколкото това е съвместимо с личния им статус или не са налице обстоятелства по чл. 12, ал. 1.

(10) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г., предишна ал. 3, бр. 52 от 2007 г.) Когато чужденец с предоставен статут на бежанец сключи брак с друг чужденец, той може да получи статут на бежанец само на собствено основание.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като:

1. смъртно наказание или екзекуция;
2. изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание;
3. тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

(2) Тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на

държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства.

(3) Реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи закрила по този закон.

(4) Закрилата може да се осъществява, когато държавен орган или организация, която контролира държавата или значителна част от нейната територия, вземе мерки срещу преследването и чужденецът има достъп до тази закрила.

(5) Хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила там.

(6) Хуманитарен статут се предоставя и на съпруга на чужденец с предоставен хуманитарен статут и на техните малолетни и непълнолетни, невстъпили в брак, деца, доколкото това е съвместимо с личния им статус или не са налице обстоятелства по чл. 12, ал. 2.

(7) Когато чужденец с предоставен хуманитарен статут сключи брак с друг чужденец, той може да получи хуманитарен статут само на собствено основание.

(8) Хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец се предоставя и на чужденец, намиращ се на територията на Република България, признат като бежанец по мандата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Чл. 11. (1) (Предишен текст на чл. 11, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Временна закрила се предоставя в случай на масово навлизане на чужденци, които са принудени да напуснат държавата си по произход поради въоръжен конфликт, гражданска война, чужда агресия, нарушаване на човешките права или насилие в големи размери на територията на съответната държава или в отделен район от нея и по тези причини не могат да се завърнат там.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Временната закрила се предоставя за срока, определен с решението на Съвета на Европейския съюз.

Глава трета

ОСНОВАНИЯ ЗА ОТКАЗ, ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЗАКРИЛА И ЗА

СПИРАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Чл. 12. (1) (Предишен текст на чл. 12, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Статут на бежанец не се предоставя на чужденец:

1. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил деяние, което съгласно българските закони и международните договори, по които Република България е страна, е определено като военно престъпление или като престъпление против мира и човечеството;

2. за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил тежко престъпление от неполитически характер извън територията на Република България;

3. за когото има сериозни основания да се предполага, че извършва или подстрекава към действия, противоречащи на целите и принципите на Организацията на обединените нации;

4. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) който се ползва от закрилата или помощта на органи или организации на Организацията на обединените нации, различни от Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, и тази закрила или помощ не е преустановена и положението му не е установено съгласно съответна резолюция на Организацията на обединените нации;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) по отношение на когото компетентните органи в държавата по неговото постоянно местоживееене са признали правата и задълженията, произтичащи от гражданството на тази държава.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че е извършил някое от деянията по ал. 1, т. 1 и 3 или тежко престъпление от общ характер, както и когато е извършил извън територията на Република България престъпление, за което българският закон предвижда наказание лишаване от свобода, и е напуснал държавата си по произход единствено с цел да избегне наказателното преследване, освен ако това преследване застрашава живота му или е нечовешко или унижително.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Молбата на чужденец за предоставяне статут на бежанец или хуманитарен статут се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и чужденецът:

1. се позовава на основания извън предмета на този закон;

2. не посочва никакви причини за основателен страх от преследване;

3. твърдените от него факти не съдържат подробно описание на обстоятелствата или лични подробности за изясняване на случая;

4. молбата е явно неправдоподобна, тъй като твърдените от него факти са непоследователни, противоречиви или напълно невероятни;

5. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е подал последваща молба, в която не се позовава на никакви нови обстоятелства от съществено значение за личното му положение или

относно държавата му по произход;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) се представя с фалшива самоличност или използва неистински, подправен документ или документ с невярно съдържание, за които по време на производството продължава да твърди, че са истински;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) умишлено, в устна или писмена форма, дава невярна или укрива съществена информация относно своя случай;

8. (предишна т. 7 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) умишлено унищожи, повреди или се разпореди с паспорт, друг документ или билет, който има отношение към неговото твърдение, за да се представи под фалшива самоличност или да затрудни разглеждането на молбата;

9. (предишна т. 8, изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) не е представил информация, която да позволи да се установи с достатъчна сигурност неговата самоличност или гражданство;

10. (отм., нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) отказва да изпълни задължението да даде пръстови отпечатащи;

11. (отм., нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е влязъл в страната и пребивава по законоустановения ред и в разумен срок от влизането не заяви пред компетентен орган, че иска закрила, освен в случаите, когато закъснението е по независещи от него причини;

12. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е влязъл в страната не по законоустановения ред и не заяви незабавно пред компетентен орган желанието си да получи закрила, освен ако независещи от него причини са му попречили да направи това;

13. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) идва от сигурна държава по произход или от трета сигурна държава, включена в минималния общ списък, приет от Съвета на Европейския съюз, или в националните списъци, приети от Министерския съвет;

14. (предишна т. 9 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) след като е разполагал с достатъчно време и възможности, подава молбата си, за да осуети изпълнението на наложената му принудителна административна мярка "отнемане на правото на пребиваване в Република България", "принудително отвеждане до границата на Република България" или "експулсиране".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Производството за предоставяне статут на бежанец или хуманитарен статут не се образува, а образуването се прекратява, когато чужденецът има:

1. предоставен статут на бежанец в друга държава - членка на Европейския съюз;

2. предоставен статут на бежанец в трета сигурна държава, при условие че ще бъде приет в нея;

3. открито производство по молба за предоставяне на убежище или предоставено убежище в Република България.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Обстоятелството по ал. 1, т. 13 не може да бъде самостоятелно основание за отхвърляне на молбата като явно неоснователна.

Чл. 14. Производството за предоставяне статут на бежанец или хуманитарен статут се спира, когато чужденецът без основателни причини:

1. след надлежно поканване не се яви на интервю в продължение на 10 работни дни;

2. промени адреса си, без да уведоми за това Държавната агенция за бежанците или съответния регистрационно-приемателен център;

3. отказва да съдейства на длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците за изясняване на обстоятелствата, свързани с неговата молба.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., предишен текст на чл. 15, бр. 52 от 2007 г.) Производството за предоставяне статут на бежанец или хуманитарен статут се прекратява, когато чужденецът:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) не може повече да се отказва от ползването на закрилата на държавата му по произход, поради това че обстоятелствата, пораждащи страха от преследване, са отпаднали и промяната в тези обстоятелства е достатъчно значителна и не е от временен характер;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) доброволно се възползва от закрилата на държавата си по произход;

3. след като веднъж е загубил своето гражданство, отново доброволно го е придобил или е получил ново гражданство в друга държава;

4. придобие българско гражданство;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) доброволно се установи в държавата, в която е бил преследван;

6. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) оттегли молбата си;

7. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) не се яви пред съответното длъжностно лице на Държавната агенция за бежанците в продължение на три месеца от спирането на производството по чл. 14 за представяне на доказателства, че е имал обективни причини за промяна на адреса или обективни пречки за неявяване или несъдействие на длъжностните лица;

8. почине;

9. (нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г.) получи убежище от президента.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Алинея 1, т. 1 не се прилага, когато чужденецът посочи убедителни причини, произтичащи от предишно преследване, за своя отказ да се ползва от закрилата на държавата му по произход.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., отм., бр. 52 от 2007 г.).

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., бр. 52 от 2007 г.) (1) Предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут се прекратява, когато:

1. по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 15, ал. 1, т. 1 - 5 и 9;

2. чужденецът заяви, че не желае повече да се ползва от предоставения му статут.

(2) Предоставен статут на бежанец се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 1 или чл. 13, ал. 1, т. 6 и 7.

(3) Предоставен хуманитарен статут се отнема, когато по отношение на чужденеца се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 2 или чл. 13, ал. 1, т. 6 и 7.

(4) Временна закрила се отнема на чужденеца, когато се установи наличието на основание по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3 или за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява опасност за националната сигурност или за обществото.

Чл. 18. Президентът на Република България може да отнема убежище, когато прецени, че обстоятелствата за неговото предоставяне са се изменили или са отпаднали.

Чл. 19. Отнемането или прекратяването на закрила или прекратяването на производството по отношение на чужденец не отменя, прекратява или изменя статута на другите членове на семейството му, освен ако и по отношение на тях се установят съответните основания.

Глава четвърта

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧУЖДЕНЦИТЕ, ТЪРСЕЩИ ИЛИ ПОЛУЧИЛИ ЗАКРИЛА

Раздел I

Общи положения

Чл. 20. Не се допускат ограничения на правата или привилегии на чужденците, търсещи или получили закрила в Република България, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Членовете на семейството на чужденец с предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут, които са на територията на Република България, имат същите права и задължения, освен ако това противоречи на личния им статус или са налице обстоятелства по чл. 12.

Чл. 23. (1) Чужденците, търсещи или получили закрила, имат право на съдействие и помощ от страна на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците и на други правителствени или неправителствени организации на всеки етап от производството и след предоставяне на закрила.

(2) Държавата осигурява условия за получаване на правна защита на чужденците, търсеци закрила в Република България.

Чл. 24. Всеки чужденец, търсец или получил закрила, има право да изповядва вероизповедание в съответствие с Конституцията и законите.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) На непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, търсец или получил закрила, който е на територията на Република България, се назначава настойник, съответно попечител, при условията и по реда на Семейния кодекс.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., отм., бр. 52 от 2007 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Държавната агенция за бежанците осъществява контрол и взема мерки за предпазване на малолетните или непълнолетните чужденци, търсеци закрила, от физическо или психическо насилие, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2007 г.) Непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, търсец или получил закрила, ако няма назначен настойник, съответно попечител, се представлява в производството от органа по чл. 15, ал. 7 от Закона за закрила на детето.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Малолетните и непълнолетните чужденци, търсеци закрила, имат право на образование и професионално обучение при условията и по реда за българските граждани.

(2) Чужденците, получили закрила, имат право на професионално обучение при условията и по реда за българските граждани.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да поиска от съда поставянето под запрещение на непълнолетен или пълнолетен чужденец, подал молба за статут, който поради слабоумие или душевна болест не може да се грижи за своите работи.

Чл. 28. Чужденците, търсеци или получили закрила, които пребивават на територията на Република България, са длъжни да спазват и изпълняват Конституцията и законите.

Раздел II

Права и задължения на чужденците, търсеци закрила, по време на производството

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) По време на производството чужденецът има право:

1. да остане на територията на Република България;
2. на подслон и храна;
3. на социално подпомагане по реда и в размера, определени за българските граждани;
4. на здравно осигуряване, достъпна медицинска помощ и безплатно ползване на

медицинско обслужване при условията и по реда за българските граждани;

5. на психологическа помощ;
6. да получи регистрационна карта;
7. на преводач или тълковник.

(2) От правата по ал. 1 се ползват и чужденците, на които е образувано производство по чл. 67а, ал. 2, т. 1 за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут. От правата по ал. 1, т. 1, 6 и 7 се ползват и чужденците, на които е образувано производство по чл. 67а, ал. 2, т. 2 за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут.

(3) Чужденецът има право на достъп до пазара на труда, ако производството не приключи до една година от подаването на молбата му за статут поради независещи от него причини.

(4) Чужденецът се настанява в транзитен, регистрационно-приемателен център или на друго място за подслон от Държавната агенция за бежанците след преценка на здравословното състояние, семейното и материалното положение на чужденеца при условия и по ред, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците. Чужденецът се подлага на медицински преглед и изследвания и остава под карантина, докато станат известни резултатите.

(5) Правата по ал. 1, т. 2 и 3 не се предоставят на чужденец, който не принадлежи към уязвима група, и:

1. подаде последваща молба за предоставяне на статут;
2. производството по молбата му за статут е спряно.

(6) Когато чужденецът разполага със средства за задоволяване на основните си жизнени потребности, в производството по общия ред може да получи разрешение за настаняване за своя сметка на избран от него адрес, като не получава финансова и материална помощ от Държавната агенция за бежанците.

(7) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци се настаняват до навършване на пълнолетие:

1. при роднини или близки;
2. в приемно семейство;
3. в специализирана институция;
4. в други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По време на производството чужденецът е длъжен:

1. да изпълнява разпорежданията и да не пречи на длъжностните лица при изпълнение на служебните им задължения;

2. да предаде всички притежавани негови и на придружаващите го малолетни и непълнолетни деца документи, които могат да послужат за установяване на самоличността и гражданството им, както и начина на придвижването и влизането им в Република България;

3. когато не притежава документите по т. 2, да удостовери самоличността си, датата и мястото на раждане, семейното си положение, както и тези на придружаващите го малолетни и непълнолетни деца, чрез декларация пред длъжностно лице, за верността на която носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс;

4. да спазва правилника за вътрешния ред в транзитните, регистрационно-приемателните и интеграционните центрове, да участва в дейностите по поддръжката, хигиената и благоустройството им, както и да опазва предоставеното му за ползване имущество;

5. да пребивава на адреси, разрешени му от Държавната агенция за бежанците;

6. да не навлиза в граничната зона на Република България без надлежно разрешение;

7. да не напуска територията на Република България без разрешението на Държавната агенция за бежанците;

8. да съдейства за изясняване на неговия случай, като съобщава пълна и достоверна информация на съответните длъжностни лица;

9. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) да даде пръстови отпечатащи.

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) При прилагане на разпоредбите на този раздел се отчита особеното положение на чужденците от уязвима група като малолетни или непълнолетни, бременни жени, възрастни хора, самотни родители, придружени от малолетните или непълнолетните си деца, лица с увреждания и такива, които са били обект на тежки форми на психическо, физическо или сексуално насилие.

Раздел III

Права и задължения на чужденците, получили закрила

Чл. 31. Чужденците в Република България с предоставено убежище или предоставен статут на бежанец имат равни права и задължения.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец с предоставен статут на бежанец има правата и задълженията на български гражданин, с изключение на:

1. правото да участва в избори за държавни и местни органи, в национални и местни референдуми, както и да участва в създаването и да членува в политически партии;

2. да заема длъжности, за които със закон се изисква българско гражданство;
3. да бъде военнослужещ;
4. други ограничения, изрично предвидени със закон.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденецът се уведомява за правата и задълженията, произтичащи от предоставения му статут, на език, който разбира.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) На чужденец с предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут може да се окаже финансова помощ за настаняване в жилище за срок до 6 месеца от влизане в сила на решението за предоставяне на статут, при условия и по ред, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците, съгласувано с министъра на финансите.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденецът с предоставен статут на бежанец има право да придобива недвижими имоти на територията на Република България при условията и по реда, предвидени за чужденци.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, получили статут на бежанец или хуманитарен статут, се настаняват до навършване на пълнолетие:

1. при роднини или близки;
2. в приемно семейство;
3. в специализирана институция;
4. в други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни.

(2) Настаняването по ал. 1, т. 1 - 3 се извършва по реда на Закона за закрила на детето.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм. и доп., бр. 52 от 2007 г.) Чужденец с предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут има право да поиска да се събере със семейството си на територията на Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците дава разрешение за събиране на семейството.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците отказва разрешение:

1. когато по отношение на някой от членовете на семейството са налице обстоятелства по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;
2. по отношение на друг съпруг - в случай на многобрачие, когато чужденецът вече има съпруг в Република България.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците разрешава събирането на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец с предоставен статут с родителите му или с друг пълнолетен член на семейството му или с лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай, когато родителите му са починали или са в неизвестност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Когато чужденецът не може да представи официални документи, доказващи брака или родството, те се установяват с подписана от него декларация или по друг начин.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Препис от решението се връчва на чужденеца по реда на чл. 76.

(7) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Визи на членовете на семейството се издават след разрешението по ал. 2 и 4, от българските дипломатически или консулски представителства.

(8) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Държавната агенция за бежанците улеснява събирането на разделени семейства, като съдейства на чужденците за издаване на пътни документи, визи и за допускането им до територията на страната.

(9) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, Държавната агенция за бежанците в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им.

Чл. 35. Чужденец с предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут е длъжен в срок 14 дни от получаването на решението за предоставяне на статут да се яви в общината на населеното място, в която ще се установи, за да бъде вписан в регистъра на населението.

Чл. 36. Чужденец с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България.

Чл. 37. Органите на местното самоуправление и местната администрация приемат на своя територия, вписват в регистрите за населението чужденците с предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут и техните семейства и предоставят възможност за реализиране на правата, предоставени по този закон.

Чл. 38. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец с предоставено убежище статут на бежанец или хуманитарен статут може да придобие българско гражданство при условията и по реда на Закона за българското гражданство .

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Чужденците, ползващи се от временна закрила, имат право:

1. да останат на територията на Република България;
2. на труд и професионално обучение;
3. на подходящо настаняване или на средства за настаняване при необходимост;

4. на социално подпомагане;
5. на медицинска помощ при спешни състояния;
6. свободно да се завръщат в държавата си по произход.

(2) На чужденците, ползващи се от временна закрила, писмено се предоставя информация на разбираем за тях език за правилата относно временната закрила.

(3) Чужденците от уязвима група, ползващи се от временна закрила, получават необходимото им медицинско или друго обслужване при условията и по реда за българските граждани.

(4) Непридружените малолетни или непълнолетни чужденци, ползващи се от временна закрила, се настаняват:

1. при роднини или близки;
2. в приемно семейство;
3. в специализирана институция;
4. в други места за настаняване със специални условия за малолетни и непълнолетни.

(5) Чужденец, ползващ се от временна закрила, който подаде молба за предоставяне на статут, не може да се ползва от правата на чужденец в производство за предоставяне на статут.

(6) След прехвърляне на чужденеца на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, чужденецът престава да се ползва от правата по ал. 1 - 4.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Чужденец, ползващ се от временна закрила, има право да се събере със своя съпруг, с техните ненавършили пълнолетие и невстъпили в брак деца, ако и те заявят желание за това.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да разреши събиране на чужденец, ползващ се от временна закрила, с други близки роднини, живели заедно като част от домакинството по време на събитията и които са били зависими от чужденеца в държавата по произход. При всеки отделен случай се преценяват допълнителните затруднения, които биха възникнали за тях, ако не се съберат.

(3) Когато местонахождението на членовете на семейството е неизвестно, Държавната агенция за бежанците в сътрудничество с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Българския червен кръст и други организации предприема действия за издирването им.

(4) При събиране членовете на семейството имат всички права, предоставени на

чужденците, ползващи се от временна закрила.

(5) При събиране на семейството на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, чужденецът престава да се ползва от правата по чл. 39.

Раздел IV

Документи на чужденците, подали молба за закрила или получили закрила

(Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) На чужденците, търсещи или получили закрила, се издават следните видове документи:

1. регистрационна карта;
2. карта на чужденец, получил убежище;
3. карта на бежанец;
4. карта на чужденец с хуманитарен статут;
5. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище;
6. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец;
7. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут;
8. удостоверение за завръщане в Република България на чужденец;
9. разрешение за прехвърляне.

(2) Регистрационна карта се издава на чужденец, навършил 14 години, и на чужденец, ненавършил 14 години, който не е придружаван от член на семейството си.

(3) Регистрационната карта не удостоверява самоличността на чужденеца.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Държавната агенция за бежанците издава:

1. регистрационна карта на чужденец, подал молба за убежище - за срок три месеца;
2. регистрационна карта на чужденец, на когото е образувано производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждането на молбата за статут - за срок три месеца;
3. регистрационна карта на чужденец, на когото е образувано ускорено производство за предоставяне на статут - за срок един месец;
4. регистрационна карта на чужденец, на когото е образувано производство по общия ред за предоставяне на статут - за срок три месеца;

5. регистрационна карта на чужденец, на когото е предоставена временна закрила - за срока на закрилата;

6. разрешение за прехвърляне на чужденец, ползващ се от временна закрила.

(2) До приключване на съответното производство срокът на валидност на регистрационната карта по ал. 1, т. 1 - 4 може да бъде продължаван с първоначално определения срок.

(3) Когато срокът на временната закрила бъде продължен, продължава се съответно и срокът на регистрационната карта на чужденец, ползващ се от временна закрила.

Чл. 42. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Удостоверението за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище, или на бежанец дава право на притежателя му да излиза и да влиза в Република България в рамките на срока на неговата валидност при условията и по реда за българските граждани, доколкото държавата, за която пътува, не предвижда други изисквания.

(2) Удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут дава право на притежателя му да излиза и да влиза в Република България в рамките на срока на неговата валидност при условията и по реда за постоянно пребиваващите чужденци в Република България.

Чл. 43. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Регистрационната карта съдържа следните данни:

1. статус на чужденеца по този закон;
2. номер на документа;
3. единен граждански номер или личен номер на чужденец според статуса на чужденеца;
4. пол;
5. снимка на притежателя;
6. подпис на притежателя;
7. дата на издаване;
8. дата на изтичане на валидността;
9. дата на продължаване на срока;
10. органа, издал документа;

11. настоящ адрес;

12. основанията по този закон, което дава право на чужденеца да остане в Република България;

13. национален документ за самоличност;

14. други данни.

(2) Освен данните по ал. 1 регистрационната карта съдържа и заявените от чужденеца данни:

1. имена;

2. дата на раждане;

3. място на раждане;

4. гражданство;

5. имена и дата на раждане на неговите малолетни деца, които го придружават;

6. езиците, които владее.

(3) Имената на чужденеца в регистрационната карта се изписват по ред и брой, както са изписани в документите за задгранично пътуване, с които е влязъл в Република България, или в друг документ за самоличност. Когато чужденецът не притежава такива документи, имената му се изписват по реда, по който са посочени в декларацията по чл. 30, т. 3.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец - притежател на регистрационна карта, е длъжен да я пази от повреждане, унищожаване или изгубване.

Чл. 44б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) При издаването на документите по чл. 40, ал. 1, т. 1 и 9 и при продължаването на срока на документите по чл. 40, ал. 1, т. 1 не се събират такси.

(2) Когато чужденец - притежател на регистрационна карта, я изгуби, повреди или унищожи, при издаването на нова заплаща такса в размер 10 лв.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Образците на регистрационните карти се утвърждават с акт на Министерския съвет и се обнародват в "Държавен вестник".

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Разрешението за прехвърляне по чл. 40, ал. 1, т. 9 се издава по образец съгласно приложението.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Условието и редът за издаване и ползване на документите за самоличност, които не са уредени в този раздел, се определят от Закона за българските документи за самоличност.

Глава пета

СПЕЦИАЛИЗИРАН ДЪРЖАВЕН ОРГАН И АДМИНИСТРАЦИЯ

Чл. 46. Председателят на Държавната агенция за бежанците е орган на изпълнителната власт със специална компетентност.

Чл. 47. (1) Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София и с териториални поделения в страната.

(2) Териториалните поделения на Държавната агенция за бежанците са:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) транзитни центрове - за регистрация, настаняване, медицинско изследване и провеждане на производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут, и на ускорено производство за незаконно пребиваващи чужденци;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) регистрационно-приемателни центрове - за регистрация, настаняване, медицинско изследване, социално и медицинско подпомагане и провеждане на производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут, и на производство за предоставяне на статут на чужденци; за настаняване на чужденци, подали молба за убежище;

3. интеграционни центрове - за осигуряване на обучение по български език, професионална квалификация и други дейности, необходими за интегрирането на чужденците, търсещи или получили закрила в Република България.

(3) Транзитните, регистрационно-приемателните и интеграционните центрове се откриват и закриват от Министерския съвет по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците, съгласувано с министъра на финансите, министъра на вътрешните работи, министъра на труда и социалната политика, министъра на правосъдието, министъра на външните работи, министъра на регионалното развитие и благоустройството и кмета на съответната община.

(4) Дейността, структурата, организацията на работа, съставът на Държавната агенция за бежанците и на нейните поделения се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците:

1. предоставя, отказва, отнема и прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България; отнема временна закрила в случаите по чл. 17, ал. 4;

2. спира и прекратява производството за предоставяне на статут;

3. взема решения по молби за събиране на семейства;

4. взема решения по други молби на чужденците, на които е открито производство за предоставяне на статут или им е предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България;

5. информира Министерския съвет за необходимостта от въвеждане на временна закрила на територията на Република България; информира за необходимостта от удължаване срока на временната закрила;

6. издава наказателни постановления по глава осма;

7. утвърждава образците на документите, издавани от Държавната агенция за бежанците, с изключение на регистрационната карта;

8. прави предложение до Министерския съвет за утвърждаване образците на регистрационните карти;

9. определя решаващите органи в Държавната агенция за бежанците, които провеждат производство по реда на глава шеста, раздел Ia;

10. определя интервюиращите органи на Държавната агенция за бежанците, които провеждат ускорено производство по реда на глава шеста, раздел II;

11. управлява и разпределя средствата от бюджета, контролира целевото им разходване; съгласувано с министъра на финансите и министъра на труда и социалната политика определя разходните норми за подпомагане с материални и финансови средства на чужденците, търсещи закрила или получили статут.

(2) По искане на президента на Република България председателят на Държавната агенция за бежанците дава мнение по подадена молба за убежище.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Ежегодно, както и при значителна промяна в общата ситуация в дадена държава по произход и при увеличаване на потока от чужденци от тази държава, председателят на Държавната агенция за бежанците определя категориите чужденци, чиито случаи следва да бъдат разглеждани съобразно следните критерии:

1. характера и степента на зачитане правата на човека в съответните държави или части от тях;

2. дейността на международни организации в съответните държави;

3. политиката на други държави - членки на Европейския съюз, по отношение на търсещите закрила от съответните държави по произход.

Чл. 49. (1) Председателят на Държавната агенция за бежанците се определя с решение на Министерския съвет и се назначава от министър- председателя.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците трябва да е български гражданин, който няма друго гражданство, да има висше образование и не по-малко от пет години трудов стаж.

Чл. 50. (1) При изпълнение на своята дейност председателят на Държавната агенция за бежанците се подпомага от двама заместник- председатели.

(2) Заместник-председателите се назначават от министър-председателя по предложение на председателя на Държавната агенция за бежанците. Заместник-председателите трябва да са български граждани, които нямат друго гражданство, с висше образование и не по-малко от пет години трудов стаж.

Чл. 51. (1) (Предишен текст на чл. 51 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Транзитните, регистрационно-приемателните и интеграционните центрове се ръководят от директори.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Директорите на транзитните и регистрационно-приемателните центрове вземат решения по чл. 29, ал. 4 - 7.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците може да делегира правомощията си по чл. 48, ал. 1, т. 1 - 4 и 6, с изключение на правомощието да отнема статут, на заместник-председателите на Държавната агенция за бежанците.

Чл. 53. Държавната агенция за бежанците:

1. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) организира приемането и временното настаняване на чужденците, подали молба за статут или получили закрила на територията на Република България, и в сътрудничество с Българския Червен кръст и други неправителствени организации им оказва съдействие за адаптиране към българските условия; организира курсове по български език и професионална квалификация;

2. организира проучването и изясняването на фактите и обстоятелствата във връзка с подадената молба за убежище по искане на президента на Република България;

3. издава удостоверителни документи;

4. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) във взаимодействие с централните органи на изпълнителната власт, Българския Червен кръст и други неправителствени организации организира дейностите по осигуряване на социална, медицинска и психологическа помощ на чужденците, подали молба за статут или получили закрила; съдейства за интеграцията на чужденците, получили закрила;

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) във взаимодействие с органите на местното самоуправление и местната администрация, Българския Червен кръст и други неправителствени организации провежда разяснителна дейност по бежанските проблеми и организира благотворителни акции за материално подпомагане;

6. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) разработва самостоятелно или участва в подготовката на проекти на нормативни актове и на международни договори, свързани със закрилата на чужденци, и разработва програми за интегриране на чужденците, получили закрила в българското общество;

7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) изпълнява възложените ѝ функции с плана за действие при временна закрила;

8. сътрудничи с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за

бежанците при изпълнение на неговите функции, улеснява наблюдаване прилагането на разпоредбите на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г. и предоставя информация и статистически данни;

9. (отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.);

10. възлага извършването на проучвания и изследвания по бежанските проблеми, организира конференции и семинари и издава информационни материали по проблемите на бежанците;

11. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) организира подбора и регистрацията на преводачи, както и обучението им относно специфичните изисквания при осъществяването на преводи;

12. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) е компетентна институция за средствата от Европейския бежански фонд, като изготвя програми и ги съгласува с Европейската комисия, организира тръжни процедури, избор на проекти, извършва плащания, осигурява техническо изпълнение, финансов контрол, наблюдение и оценка на средствата, финансирани от фонда; част от тези правомощия могат да бъдат делегирани на други държавни органи;

13. (нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) периодично предоставя на Европейската комисия данни за броя на лицата, подали молба за статут, и за издадените регистрационни карти.

Чл. 54. (1) Държавната агенция за бежанците съвместно с Министерството на външните работи, Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец, Международния комитет на Червения кръст и неправителствените организации осигурява съдействие на чужденците, търсеци или получили закрила, пред органите на друга държава или пред международен орган за снабдяването им с документи, необходими за реализирането на техните права.

(2) Когато по обективни причини чужденец, търсец или получил закрила, не може да бъде снабден с документ по реда на ал. 1, Държавната агенция за бежанците въз основа на установените от нея данни и декларация, подписана от чужденеца, организира издаването на удостоверение. Въз основа на него компетентните органи издават български документ, който му дава възможност да ползва тези права.

(3) Издадените по реда на ал. 2 документи заместват официалните документи, издавани на чужденци от или чрез органите в техните страни.

(4) Притежаваните от чужденците, търсеци или получили закрила, чуждестранни документи за образование, квалификация, научно звание или степен се признават съгласно вътрешното законодателство и условията на международни договори, по които Република България е страна.

Чл. 55. Получени дарения, помощи, както и средствата по международни програми и споразумения постъпват в извънбюджетна сметка на Държавната агенция за бежанците по реда на чл. 45, ал. 2 от Закона за устройството на държавния бюджет и се използват за целите, за които са предоставени.

Чл. 56. (1) Държавната агенция за бежанците може самостоятелно или съвместно с органите на местното самоуправление и местната администрация, Българския Червен кръст и други неправителствени организации да организира спомагателни трудови дейности, чрез които чужденците, търсещи или получили закрила, получават възможност за обучение с професионална насоченост и за трудова реализация.

(2) Дейностите по ал. 1 се финансират с целеви средства от извънбюджетната сметка или от държавния бюджет.

Чл. 57. Длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците удостоверяват служебното си положение със служебна карта. Органите на държавното управление и на местното самоуправление и местната администрация са длъжни да оказват съдействие на длъжностните лица от Държавната агенция за бежанците при изпълнение на служебните им задължения.

Глава шеста

ПРОИЗВОДСТВО

Раздел I

Общи правила

Чл. 58. (1) Чужденец, който иска да му бъде предоставено убежище, подава писмена молба до президента на Република България. Когато молбата е подадена пред друг държавен орган, той е длъжен незабавно да я изпрати на президента.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец може да заяви желание за предоставяне на статут лично пред длъжностно лице в Държавната агенция за бежанците.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Когато молбата по ал. 3 е направена пред друг държавен орган, той е длъжен незабавно да я изпрати на Държавната агенция за бежанците.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец, ползващ се от временна закрила, има право да подаде молба за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

(6) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Молителят не по-късно от 15 дни от подаването на молбата трябва да бъде упътен на език, който разбира, относно реда за подаване на молбата, за процедурата, която ще се следва, и за неговите права и задължения, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци.

(7) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Молбата за предоставяне на статут може да бъде в устна, писмена или друга форма, като при необходимост се осигурява преводач или тълковник. Молбата, която не е писмена, се записва от съответното длъжностно лице и се подписва или заверява по друг начин от молителя и от преводача, съответно тълковника.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Молбата трябва да съдържа искане към Република България.

Чл. 60. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Документите за самоличност на чужденеца, подал молба за предоставяне на статут, се задържат и съхраняват в Държавната агенция за бежанците до приключване на производството с влязло в сила решение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Длъжностни лица от Държавната агенция за бежанците извършват обиск на чужденеца, проверяват носените от него вещи, фотографират го и снемат пръстови отпечатъци и други идентифициращи белези при условията и по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и при зачитане достойнството на чужденеца.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Длъжностните лица, осъществяващи действията по ал. 2, се определят със заповед на председателя на Държавната агенция за бежанците.

(4) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Пръстовите отпечатъци и другите идентифициращи белези, както и личните данни на чужденеца могат да се използват при обмен на информация с други държави, за целите на производството по раздел Ia, за което се уведомява чужденецът.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Молбата за предоставяне на убежище се регистрира в администрацията на президента.

(2) Чужденецът, подал молба за предоставяне на статут, се регистрира в Държавната агенция за бежанците и му се открива лично дело.

(3) Когато възникне основателно съмнение, че чужденецът не е малолетен или непълнолетен, интервюиращият орган назначава експертиза за установяване на възрастта му.

(4) Когато възникне основателно съмнение, че чужденецът не може да се грижи за своите работи поради слабоумие или душевна болест, интервюиращият орган назначава психиатрична експертиза.

Чл. 62. Президентът на Република България може да предостави убежище и без да са изпълнени изискванията на чл. 48, ал. 2 и чл. 53, т. 2 .

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Държавната агенция за бежанците има право да събира данни за чужденците, подали молба за статут, с оглед определяне на държавата, компетентна да разгледа молбата, установяване на самоличността и изясняване на обстоятелствата, свързани с подадената молба.

(2) При регистрирането Държавната агенция за бежанците сема данни за имената, гражданството, датата и мястото на раждане, пола, семейното положение и родствените връзки, документите за самоличност и други документи на чужденците.

(3) Източник на данните по ал. 1 могат да бъдат както самите чужденци, така и български или чуждестранни органи, физически или юридически лица.

(4) Не се допуска сведения за чужденците, търсещи или получили закрила, да се

събират от и да се предоставят на органите и организациите, осъществяващи преследване.

(5) В Държавната агенция за бежанците се създават собствени информационни фондове по ред, определен от председателя ѝ, при спазване на Закона за защита на личните данни.

Чл. 63а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) След регистрирането се определя дата за провеждане на интервю. Чужденецът, подал молба за статут, се уведомява своевременно за датата на всяко следващо интервю.

(2) Чужденецът е длъжен да представи своите доказателства до произнасянето по молбата му, като в случай че не ги представи, произнасянето се извършва без тези доказателства.

(3) С чужденеца се провежда интервю, за което се съставя протокол. При необходимост за нуждите на съответното производство интервюиращият орган провежда допълнителни интервюта.

(4) Чужденец, подал молба за статут, при заявено от него желание се интервюира от интервюиращ орган или преводач, съответно от тълковник, от същия пол.

(5) Интервю не се провежда с чужденец, който не може да се грижи за своите работи поради слабоумие или душевна болест или поради обективни причини не може да даде устни или писмени изявления.

(6) Интервюто се провежда на заявен от чужденеца език. Когато това е невъзможно, интервюто се провежда на език, за който може да се смята, че чужденецът владее.

(7) Протоколът се прочита на чужденеца и се подписва от него, от преводача, съответно от тълковника, и от интервюиращия орган.

(8) Отказът на чужденеца да подпише протокола от интервюто се удостоверява с подписите на двама свидетели. Причините за отказа се отбелязват в протокола.

(9) По време на интервюто представителят на непридружения малолетен или непълнолетен чужденец има право да задава въпроси, допуснати от интервюиращия орган, и да излага съображения.

Чл. 64. Държавните органи са длъжни да предоставят исканата от Държавната агенция за бежанците информация, необходима за изясняване на обстоятелствата по подадената молба.

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Личните данни на чужденеца, станали известни по време на производството за предоставяне на статут или след предоставянето на статут, се обработват в регистъра на Държавната агенция за бежанците в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни. Те могат да се използват и за целите на международното сътрудничество от държавите - страни по Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.

Чл. 66. (1) Спрямо чужденец с влязло в сила решение за отказ, прекратяване или отнемане на статут или по отношение на когото производството е прекратено, се прилагат

разпоредбите на Закона за чужденците в Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Държавната агенция за бежанците уведомява писмено Министерството на вътрешните работи за решението по ал. 1.

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Принудителните административни мерки "отнемане правото на пребиваване", "принудително отвеждане до границата", "експулсиране" и "забрана за влизане в страната" не се привеждат в изпълнение до приключване на производството с влязло в сила решение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Принудителните административни мерки по ал. 1 се отменят, когато на чужденеца е предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато има основания да се смята, че чужденецът, търсещ или получил закрила, представлява опасност за националната сигурност, или който веднъж осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото.

Раздел Ia

(Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут. Прехвърляне

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Производството по този раздел се провежда в съответствие с Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета, Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията, Регламент (ЕО) № 2725/2000 на Съвета и Регламент (ЕО) № 407/2002 на Съвета.

(2) Производството по този раздел се образува:

1. с регистрирането на чужденец, подал молба за предоставяне на статут;
2. при сезиране от Министерството на вътрешните работи за незаконно пребиваващ на територията на Република България чужденец;
3. по искане за поемане на отговорност или обратно приемане на чужденец.

(3) Производство по този раздел не се образува и не се провежда при последваща молба за предоставяне на статут на територията на Република България.

Чл. 67б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) След образуване на производството се предприемат необходимите действия за проверка на доказателствата и на обстоятелствата за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут.

(2) При необходимост с чужденеца се провежда интервю.

Чл. 67в. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 1 след извършване на проверка на доказателствата и получаване на отговор от запитаната държава

решаващият орган:

1. образува производство за предоставяне на статут в Република България;

2. отказва да образува производство за предоставяне на статут в Република България и разрешава прехвърлянето на чужденеца в компетентната държава.

Чл. 67г. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 2 след извършване на проверка на доказателствата и получаване на отговор от запитаната държава решаващият орган:

1. разрешава прехвърлянето на чужденеца в компетентната държава;

2. прекратява производството, когато запитаната държава откаже да поеме отговорност или да приеме обратно чужденеца.

Чл. 67д. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Решаващият орган се произнася по искания за поемане на отговорност или обратно приемане.

(2) Когато в случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 3 се установи, че Република България е компетентна държава за разглеждането на молбата, решаващият орган образува производството за предоставяне на статут в Република България и се прилагат правилата на раздели II, III и IV от тази глава.

(3) Когато е получено искане за обратно приемане на чужденец, чиято молба вече е била разгледана по същество в Република България, решаващият орган прекратява производството по този раздел.

(4) Когато в случаите по чл. 67а, ал. 2, т. 3 се установи, че Република България не е компетентна държава за разглеждане на молбата, решаващият орган отказва прехвърлянето на чужденеца и прекратява производството по този раздел.

Чл. 67е. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Решенията по този раздел се връчват по реда на чл. 76 и копия от тях се изпращат на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 67ж. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Държавната агенция за бежанците уговаря със съответния орган на държавата, компетентна за разглеждане на молбата, мястото, датата и часа на пристигане на чужденеца на нейна територия, а в случаите на мълчаливо приемане - и реда за предаване на чужденеца на компетентните органи.

(2) Предаването на чужденеца се извършва в изпълнение на решението на Държавната агенция за бежанците, като всички негови документи се изпращат на държавата, компетентна за разглеждане на молбата.

(3) Когато предаването не е осъществено, Държавната агенция за бежанците съгласува със съответния орган на държавата, компетентна за разглеждане на молбата, нова дата на предаване.

Чл. 67з. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Министерството на вътрешните работи осъществява административното сътрудничество по приемане на чужденец в Република България, когато тя е определена за компетентна държава за разглеждане на молбата, и извършва действията по приемането на чужденеца и предаването му на Държавната

агенция за бежанците заедно с всички съпровождащи го документи.

(2) Министерството на вътрешните работи осъществява административното сътрудничество и извършва действията по прехвърлянето и предаването на чужденеца в държавата, която е определена за компетентна за разглеждане на молбата, заедно с всички съпровождащи го документи.

Чл. 67и. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Разноските по прехвърлянето на чужденеца до мястото на пристигане в държавата, компетентна за разглеждане на молбата, и по транспортирането от мястото на пристигане в Република България до Държавната агенция за бежанците се поемат от Република България.

Чл. 67к. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Министерският съвет приема наредба за отговорността и координацията на държавните органи, осъществяващи действия по прилагането на този раздел.

Раздел II

Ускорено производство

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Ускорено производство се образува:

1. след влизане в сила на решението, с което се образува производството за предоставяне на статут в Република България;

2. когато не бъде взето решение в сроковете по Регламент (ЕО) № 343/ 2003 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията;

3. с регистрирането на чужденец, подал последваща молба за статут.

(2) Когато Република България е определена като компетентна или е приела обратно чужденец съгласно Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията, производството за предоставяне на статут се образува с регистрирането на чужденеца в Държавната агенция за бежанците след неговото предаване.

(3) Ускорено производство не се образува, когато производството за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за предоставяне на статут, приключи с решение за неговото прекратяване.

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., бр. 52 от 2007 г.) (1) В срок до три дни от образуване на производството интервюиращият орган взема решение за:

1. отхвърляне на молбата като явно неоснователна по чл. 13, ал. 1;

2. прекратяване на производството по чл. 13, ал. 2 или чл. 15, ал. 1, т. 6, 8 и 9;

3. образуване на производство по общия ред.

(2) Ако в срока по ал. 1 не бъде взето решение, се преминава към производство по общия ред.

(3) В случаите по чл. 68, ал. 2 тридневният срок започва да тече от момента на получаване на документите, съпровождащи чужденеца.

(4) Срокът по ал. 1 спира да тече до получаване на експертното заключение по чл. 61, ал. 3 или 4.

(5) Липсата на достатъчно данни поради непровеждане на интервю по чл. 63а, ал. 5 не може да е самостоятелно основание за отхвърляне на молбата.

(6) Решенията по този раздел се връчват по реда на чл. 76.

Чл. 71. (1) (Предишен текст на чл. 71 - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2007 г.) Ускореното производство не се прилага по отношение на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, подал молба за статут.

(2) (Нова - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2007 г.) Ускореното производство не се прилага, когато молбата за предоставяне на статут е подадена от чужденец, ползващ се от временна закрила.

Раздел III

Производство по общия ред

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., бр. 52 от 2007 г.) (1) Производство по общия ред се образува:

1. след влизане в сила на решението по чл. 70, ал. 1, т. 3;

2. в случаите по чл. 70, ал. 2;

3. за чужденец, подал молба за статут при действието на временната закрила - с регистрирането на чужденеца след прекратяване или отнемане на временната закрила.

(2) За непридружен малолетен или непълнолетен чужденец производство по общия ред се образува:

1. след влизане в сила на решението, с което се образува производството за предоставяне на статут в Република България;

2. когато не бъде взето решение в установените срокове;

3. с регистрирането му, когато подава последваща молба за статут;

4. когато Република България е компетентна държава за разглеждане на молбата - с регистрирането на чужденеца в Държавната агенция за бежанците след неговото предаване;

5. когато молбата за статут е подадена при действието на временната закрила - с регистрирането на чужденеца след прекратяване или отнемане на временната закрила.

Чл. 73. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 31 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2007 г.) Молбите за

предоставяне на статут се разглеждат от Държавната агенция за бежанците, като най-напред се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут.

Чл. 74. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В срок до два месеца от образуване на производството по общия ред интервюиращият орган изготвя становище, което заедно с личното дело представя на председателя на Държавната агенция за бежанците за решаване.

Чл. 75. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) В срок до три месеца от образуване на производство по общия ред председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което:

1. предоставя статут на бежанец;
2. отказва статут на бежанец;
3. предоставя хуманитарен статут;
4. отказва хуманитарен статут.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) При произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Когато твърденията на молителя не са подкрепени с доказателства, те се приемат за достоверни, ако той е положил усилия да обоснове молбата си и е дал задоволително обяснение за липсата на доказателства. Липсата на достатъчно данни за преследване, включително поради непровеждане на интервю по чл. 63а, ал. 5, не може да е основание за отказ за предоставяне на статут.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за бежанците при недостатъчност на събраните данни за конкретния случай може да продължава срока по ал. 1 до три месеца, за което чужденецът се уведомява лично или със съобщение с обратна разписка.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

(5) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

Чл. 76. (1) Препис от решението на председателя на Държавната агенция за бежанците се връчва на чужденеца, търсец закрила. Съдържанието на решението, както правата и задълженията, произтичащи от него, му се съобщават на език, който владее.

(2) Връчването се удостоверява с подписи на чужденеца, търсец закрила, и на преводача, съответно тълковника. Отказът да подпише решението се удостоверява с подписите на двама свидетели.

(3) Ако решението не бъде връчено лично в 14-дневен срок от издаването му, на чужденеца се изпраща съобщение с обратна разписка.

(4) При неявяване в 7-дневен срок от получаване на съобщението с обратната

разписка решението се счита за връчено.

(5) Ако съобщението с обратната разписка се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за връчване, решението се счита за връчено.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) След връчване на решението чужденецът има право да се запознае с личното си дело.

Раздел IV

Спиране и прекратяване на производството за предоставяне на статут.

Производство за отнемане и прекратяване на предоставен статут

(Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 77. (1) По предложение на съответния интервюиращ орган председателят на Държавната агенция за бежанците спира производството за предоставяне на статут на основание чл. 14 .

(2) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Спряното производство се възобновява, когато чужденецът, търсещ закрила, представи доказателства, че е имал обективни причини за промяна на адреса или обективни пречки за неявяване или несъдействие на длъжностните лица.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По предложение на интервюиращия орган, когато са налице условията, предвидени в този закон, или по молба на чужденеца председателят на Държавната агенция за бежанците прекратява производството за предоставяне на статут.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Интервюиращият орган прави предложение за отнемане или прекратяване на предоставения статут при наличие на нови данни.

(2) Производството за отнемане или прекратяване на статут се образува с решение на председателя на Държавната агенция за бежанците.

(3) Чужденецът се уведомява с писмо с обратна разписка за образуването на производството, причините за това и датата и мястото за провеждане на интервю, по време на което да изложи възраженията си срещу отнемането или прекратяването на статута.

(4) При провеждане на производството за отнемане или прекратяване на статут се прилагат съответно чл. 63, 63а, 74 и чл. 75, ал. 3.

(5) В срок три месеца от образуване на производството председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което отнема или прекратява статута. Председателят на Държавната агенция за бежанците взема решението и без възраженията на чужденеца, когато те не са направени по зависещи от него причини.

(6) Когато не намери основание за отнемане или прекратяване на статута, председателят на Държавната агенция за бежанците прекратява производството.

Чл. 79. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Производството за отнемане или прекратяване

на статут може да бъде образувано и въз основа на молба на чужденеца с предоставен статут.

(2) При подаването на молбата се прилага чл. 59, ал. 1.

(3) Молбата съдържа:

1. имената, адреса и единния граждански номер на чужденеца;
2. причините за подаване на молбата;
3. в какво се състои искането;
4. подпис на чужденеца.

(4) В едномесечен срок от подаване на молбата председателят на Държавната агенция за бежанците взема решение, с което прекратява статута.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Решенията по този раздел се връчват по реда на чл. 76, с изключение на решението за спиране на производството.

Раздел V

Правила при временна закрила

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Министерският съвет:

1. прави искане до Европейската комисия за въвеждане на временна закрила;
2. информира Европейската комисия за възможностите на Република България да приеме чужденци, нуждаещи се от временна закрила;
3. определя национален пункт за връзка и уведомява другите държави - членки на Европейския съюз, и Европейската комисия;
4. приема план за действие при временна закрила в Република България;
5. прави искане до Европейската комисия за прекратяване на временната закрила или за удължаване на срока ѝ;
6. предприема мерки за улесняване доброволното завръщане на чужденците, ползващи се от временна закрила или спрямо които временната закрила е прекратена.

(2) Планът за действие при временна закрила съдържа:

1. организацията и функциите на временен оперативен орган за изпълнението на плана;
2. начина на финансиране;

3. условията и реда за осигуряване на храна и подслон.

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Временният оперативен орган обменя информация с държавите - членки на Европейския съюз, и с органите на Европейския съюз, както и с Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, относно националното законодателство и други разпоредби по прилагането на временната закрила, броя на чужденците, ползващи се от временна закрила, възможностите за допълнителен прием и информация за отделни чужденци в случаите на събиране на семейства и прехвърляне на чужденци, ползващи се от временна закрила.

(2) Временният оперативен орган осъществява сътрудничество с международни и български организации по въпроси, свързани с временната закрила.

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Временната закрила се прекратява със:

1. изтичането на срока, за който е постановена;

2. решение на Съвета на Европейския съюз.

(2) Председателят на Държавната агенция за бежанците отнема временна закрила на чужденец в случаите по чл. 17, ал. 4. При отнемането се прилага чл. 78 и решението се връчва по реда на чл. 76.

(3) След прекратяването или отнемането на временната закрила спрямо чужденеца, освен ако е подад молба за предоставяне на статут, се прилагат разпоредбите на Закона за чужденците в Република България.

Чл. 83. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Република България приема обратно на територията си чужденци, регистрирани в страната като ползващи се от временна закрила, които без разрешение пребивават или се опитват да влязат на територията на друга държава - членка на Европейския съюз.

(2) Република България приема обратно на територията си чужденци, регистрирани в страната като ползващи се от временна закрила, които са се завърнали в държавата си по произход.

Глава седма

СЪДЕБЕН КОНТРОЛ

(Раздел I. Обжалване на решенията в ускореното производство)

(Загл. отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 84. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г., бр. 52 от 2007 г.) Решенията по глава шеста, раздел Ia могат да се обжалват в 7-дневен срок от връчването им пред Административния съд - град София, чрез органа, издал решението. Жалбата не спира изпълнението на решението, освен ако съдът постанови друго.

(2) Решенията по чл. 51, ал. 2 и чл. 70, ал. 1, т. 1 и 2 могат да се обжалват в 7-дневен срок от връчването им пред административния съд по настоящия адрес от

регистрационната карта на чужденеца. Жалбата се подава чрез органа, издал решението.

(3) Подадената след срока жалба се връща на подателя срещу разписка. Когато връщането се извършва с писмо с обратна разписка и писмото се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за предаване, жалбата се прилага към личното дело на чужденеца.

(4) Жалбата и заверено копие от личното дело на чужденеца се изпращат незабавно на съда. Жалбата спира изпълнението на решението по чл. 70, ал. 1, т. 1 и 2.

(5) Съдът образува делото в тридневен срок от постъпването на жалбата.

Чл. 85. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) Административният съд разглежда жалбата в открито заседание с призоваване на страните и се произнася с решение в срок до един месец от образуването на делото. В тези случаи страните трябва да бъдат призовани най-късно три дни преди заседанието.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Когато съдът отмени обжалваното решение по чл. 70, ал. 1, т. 1 и 2 и върне делото със задължителни указания за ново решаване, интервюиращият орган в ускореното производство е длъжен да вземе ново решение в тридневен срок от получаване на съдебното решение.

(3) Когато съдът потвърди обжалваното решение, то се привежда в изпълнение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 1.03.2007 г.) Решението на административния съд не подлежи на касационно обжалване.

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., отм., бр. 52 от 2007 г.)

(Раздел II. Обжалване в общото производство)

(Загл. отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Решенията по чл. 34, ал. 3, чл. 39а, ал. 2, чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4, чл. 78, ал. 5 и чл. 82, ал. 2 могат да се обжалват пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от връчването им.

Чл. 88. (1) (Предишен текст на чл. 88 - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Жалбата се подава чрез председателя на Държавната агенция за бежанците. Подадената жалба спира изпълнението на решението.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Подадената след срока жалба се връща на подателя срещу разписка. Когато връщането се извършва с писмо с обратна разписка и писмото се върне в Държавната агенция за бежанците поради невъзможност за предаване, жалбата се прилага към личното дело на чужденеца.

Чл. 89. В 3-дневен срок от получаването на жалбата председателят на Държавната агенция за бежанците изпраща жалбата и личното дело на Върховния административен съд.

Чл. 90. (1) Върховният административен съд разглежда жалбата в срок до един месец в открито заседание с призоваване на страните.

(2) Когато Върховният административен съд отмени обжалваното решение и върне личното дело със задължителни указания за ново решаване, председателят на Държавната агенция за бежанците е длъжен да вземе ново решение в срок 14 дни.

(3) Решението на съда подлежи на касационно обжалване.

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., бр. 52 от 2007 г.) За неуредените в тази глава случаи се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс и Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 92. (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Производствата по реда на тази глава се освобождават от държавни такси и заплащане на други разноски с изключение на разноските за експертизи. Разноските за експертизи не се заплащат, ако чужденецът не разполага със средства за задоволяване на основните си жизнени потребности.

Глава осма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 93. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец, който повреди или унищожи вещ, предоставена му за ползване от Държавната агенция за бежанците, се наказва с глоба от 50 до 200 лв., като заплаща и стойността на вещта.

Чл. 94. (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.).

Чл. 95. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Нарушенията по този закон се констатира с актове, съставени от длъжностни лица в Държавната агенция за бежанците, определени със заповед на председателя й.

(2) Въз основа на съставените актове председателят на Държавната агенция за бежанците, изрично оправомощен от него заместник-председател или директор на териториално поделение издава наказателни постановления.

(3) Съставянето на актовете за установяване на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват съгласно разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Глава девета

(Нова - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

СПИСЪЦИ НА СИГУРНИ ДЪРЖАВИ

Чл. 96. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Република България приема за сигурни държави по произход и трети сигурни държави държавите, включени в минималния общ списък, приет от Съвета на Европейския съюз.

Чл. 97. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Министерският съвет прави предложение до Европейската комисия за промени в минималния общ списък на сигурни държави по произход и на трети сигурни държави.

Чл. 98. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) (1) Председателят на Държавната агенция за бежанците, съгласувано с министъра на външните работи, ежегодно до 30 ноември внася за приемане от Министерският съвет национални списъци на сигурни държави по произход и на трети сигурни държави.

(2) При приемането на списъците Министерският съвет, позовавайки се на източници

на информация от държавите - членки на Европейския съюз, Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, Съвета на Европа или на други международни организации, преценява степента, в която държавата предлага защита срещу преследване, въз основа на:

1. актовете, приети в тази област, и начина, по който се прилагат;

2. начина, по който се спазват правата и свободите, уредени в Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, в Международния пакт за граждански и политически права или Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание;

3. начина, по който се спазва забраната за експулсиране или връщане по смисъла на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г.;

4. съществуването на система за ефективни санкции срещу нарушенията на тези права и свободи.

(3) Министерският съвет уведомява Европейската комисия за държавите, включени в националните списъци на сигурните държави по произход и на третите сигурни държави.

Чл. 99. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Чужденец, подал молба за статут, може да оборва презумпцията за сигурност на държавата, включена в списък по чл. 96 или 98.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

§ 1. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) По смисъла на този закон:

1. "Чужденец" е всяко лице, което не е български гражданин или не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, както и лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство.

2. "Чужденец, търсещ закрила" е този, който е заявил желание за получаване на особена закрила по този закон до приключване разглеждането на молбата.

3. "Членове на семейството" са:

а) съпругът, съпругата или лицето, с което се намира в доказано стабилна и дълготрайна връзка и техните ненавършили пълнолетие, невстъпили в брак деца;

б) навършилите пълнолетие, невстъпили в брак деца, които не са в състояние да осигурят сами издръжката си поради сериозни здравословни причини;

в) родителите на всеки от съпрузите, които не са в състояние сами да се грижат за себе си поради напреднала възраст или тежко заболяване и се налага да живеят в едно домакинство със своите деца.

4. "Непридружен" е този малолетен или непълнолетен чужденец, който се намира на територията на Република България и не е придружен от свой родител или друго пълнолетно лице, което отговаря за него по силата на закон или обичай.

5. "Раса, религия, националност, определена социална група и политическо мнение или убеждение" са понятия по смисъла на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и на чл. 10, ал. 1 от Директива 2004/83/ЕО на Съвета относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети държави или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

6. "Последваща молба" е молба за предоставяне на статут в Република България, която чужденецът подава, след като има прекратен или отнет статут на бежанец или хуманитарен статут, или производството за предоставяне на статут в Република България е приключило с влязло в сила решение.

7. "Държава по произход" е държавата, чийто гражданин е чужденецът, или ако е без гражданство - държавата по постоянното му местоживееене.

8. "Сигурна държава по произход" е държавата, в която установеният правов ред и неговото съблюдаване в рамките на демократичната обществена система не допускат осъществяването на преследване или действия на преследване и не съществува опасност от насилие в ситуация на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

9. "Трета сигурна държава" е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за статут, е пребивавал и:

а) няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или убеждение;

б) е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му;

в) не е изложен на опасност от преследване, от изтезание или от нечовешко или унижително отнасяне или наказание;

г) съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от закрила като бежанец;

д) са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2001/55/ЕО на Съвета за минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на

последниците от този прием, Директива 2003/9/ЕО на Съвета за определяне на минимални стандарти относно приемането на лица, търсещи убежище, глава пета на Директива 2003/86/ЕО на Съвета за правото на събиране на семейството, Директива 2004/83/ЕО на Съвета за минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети държави или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила и Директива 2005/85/ЕО на Съвета за минимални норми относно процедурата за предоставяне или отнемане на статут на бежанец в държавите членки.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Този закон влиза в сила шест месеца от обнародването му в "Държавен вестник" и отменя Закона за бежанците (обн., ДВ, бр. 53 от 1999 г.; попр., бр. 97 от 1999 г.; изм., бр. 45 от 2002 г.).

§ 3. Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет е правоприемник на Агенцията за бежанците при Министерския съвет.

§ 4. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се разглеждат по досегашния ред.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г.) До откриването на транзитни центрове производствата по глава шеста, раздели Ia и II се провеждат в регистрационно-приемателни центрове или на места, определени от председателя на Държавната агенция за бежанците.

§ 6. В Закона за българските документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "Министерството на транспорта" се добавя "и съобщенията и Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет".

2. В чл. 8 се създава ал. 3:

"(3) Когато заявлението по ал. 2 се отнася до документ за самоличност на чужденец, търсещ или получил закрила по Закона за убежището и бежанците, съответната служба на Министерството на вътрешните работи уведомява незабавно Държавната агенция за бежанците или най-близкото ѝ териториално поделение."

3. В чл. 9, ал. 2 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "картата на бежанец" се добавя "и картата на чужденец с хуманитарен статут".

4. В чл. 14:

а) точка 4 се изменя така:

"4. временно удостоверение на бежанец и временно удостоверение на бежанец в ускорено производство;"

б) създават се т. 10, 11 и 12:

"10. карта на чужденец с хуманитарен статут;

11. удостоверение на чужденец с временна закрила;

12. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут."

5. В чл. 21, ал. 1 се създава изречение второ: "Когато чужденците, търсещи или получили закрила, не притежават такива документи, имената им се изписват по реда, по който те ги посочат в подписана от тях декларация пред компетентния орган."

6. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Временното удостоверение на бежанец се издава веднага след откриването на производството за предоставяне на статут. Временно удостоверение на бежанец се издава и на чужденец, ненавършил 14 години, който не е придружаван от пълнолетен член на семейството му."

7. В чл. 57, ал. 2 думите "търсещите бежански статут чужденци" се заменят с "чужденците, търсещи или получили закрила по Закона за убежището и бежанците".

8. В чл. 58 след думата "страната" се поставя запетая и се добавя: "с изключение на чужденец, притежаващ временно удостоверение на бежанец".

9. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1:

аа) точка 3 се изменя така:

"3. временно удостоверение на бежанец - издава се от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито производство по общия ред за предоставяне статут на бежанец, а временно удостоверение на бежанец в ускорено производство - от Държавната агенция за бежанците на чужденци, на които е открито ускорено производство за предоставяне статут на бежанец, със срокове, определени в Закона за убежището и бежанците;"

бб) в т. 4 след думите "статут на бежанец" се добавят "или убежище" и цифрата "3" се заменя с "5";

вв) в т. 5 след думата "бежанец" се поставя тире и се добавя "издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен статут на бежанец или убежище със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на бежанец";

гг) създават се т. 9, 10 и 11:

"9. карта на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години;

10. удостоверение на чужденец с временна закрила - издава се на чужденци, получили временна закрила, при условията и по реда, определени с акта за постановяване на временната закрила;

11. удостоверения за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец с хуманитарен статут.";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Удостоверението за завръщане в Република България на чужденец се издава на лице без гражданство или на чужденец с предоставена закрила в Република България, изгубил в чужбина българския си документ за самоличност, по ал. 1, т. 5, 6 и 11. Същият документ се издава и на чужденец по чл. 34, ал. 3 и чл. 58, ал. 5 от Закона за убежището и бежанците, когато не притежава валидни национални документи за пътуване."

10. В чл. 60 на края се поставя запетая и се добавя "с изключение на документите по чл. 59, ал. 1, т. 3".

11. Създава се чл. 60а:

"Чл. 60а. Срокът на удостоверението за пътуване зад граница на бежанец, както и на удостоверението за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут, може да бъде продължаван от българско дипломатическо или консулско представителство след съгласуване с Държавната агенция за бежанците."

12. В чл. 61 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите "разрешен статут на бежанец" се заменят с "предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут";

б) алинея 3 се изменя така:

"(3) В документите за самоличност на продължително пребиваващите в страната чужденци или на тези, които са в производство за предоставяне статут на бежанец, се вписва настоящият адрес."

13. В чл. 62 се правят следните изменения:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Предоставянето на документа по предходната алинея не се изисква от чужденец, търсец или получил закрила, когато е влязъл в страната без документи."

14. В преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) създава се § 9б :

"§ 9б. Всички документи за самоличност на чужденци, които са в процедура за предоставяне на бежански статут, или на бежанци, издадени до влизането в сила на Закона за убежището и бежанците, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.";

б) в § 21 след думите "чужденци и бежанци" се поставя запетая и се добавя "издавани от органите на Министерството на вътрешните работи";

в) в § 23 съюзът "и" се заменя със запетая и след думите "министъра на транспорта" се добавя "и съобщенията и председателя на Държавната агенция за бежанците".

§ 7. В Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 7 след думата "чужденците" се поставя запетая и думата "бежанци" се заменя с "търсещи или получили закрила".

2. В чл. 28а, ал. 1 думите "статут на бежанец" се заменят със "закрила по Закона за убежището и бежанците", а изречението "Фактическите и правните действия във връзка с получаването на разрешението се извършват от Агенцията за бежанците." се заличава.

3. В чл. 44, ал. 1 думите "Агенцията за бежанците" се заменят с "Държавната агенция за бежанците".

§ 8. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 28 и 37 от 2001 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 2, т. 2, буква "в" след думата "бежанец" се добавя "или хуманитарен статут".

2. В чл. 26, ал. 2, т. 2 се изменя така:

"2. временно удостоверение на бежанец или съобщение за раждане на дете от родители със статут на бежанец или хуманитарен статут;"

3. В чл. 52 след думата "гражданство" се поставя запетая и думите "или със статут на бежанец" се заменят със "със статут на бежанец или с хуманитарен статут."

§ 9. В чл. 70 от Закона за насърчаване на заетостта (ДВ, бр. 112 от 2001 г.) ал. 3 се изменя така:

"(3) Не се изисква разрешение за работа на чужденци с постоянно пребиваване в Република България или на чужденци, на които е предоставено убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут."

§ 10. В чл. 4 от Закона за Българския Червен кръст (обн., ДВ, бр. 87 от 1995 г.; изм., бр. 44 от 1999 г.) т. 6 се изменя така:

"б. подпомага чужденците, търсеци или получили закрила в Република България по Закона за убежището и бежанците;"

§ 11. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1, 31 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1 от 2002 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 33, т. 4 след думата "бежанец" се поставя запетая и се добавя: "хуманитарен статут".

2. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

а) в ал. 1, т. 3 думите "по чл. 33, т. 3" се заменят с "по чл. 33, т. 4";

б) в ал. 2:

аа) създава се нова т. 2:

"2. за лицата по чл. 33, т. 4 - от датата на откриване на производство за предоставяне статут на бежанец или право на убежище;"

бб) досегашната т. 2 става т. 3.

§ 12. В чл. 13а от Закона за българското гражданство (обн., ДВ, бр. 136 от 1998 г.; изм., бр. 41 от 2001 г.) след думата "бежанец" се добавя "или убежище".

§ 13. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Административнопроцесуален кодекс

(ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)

.....

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34,

§ 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на

Закона за убежището и бежанците

(ДВ, бр. 52 от 2007 г.)

§ 85. Започнатите до влизането в сила на този закон производства се разглеждат по досегашните правила.

§ 86. В срок до един месец от влизането в сила на този закон Министерският съвет утвърждава образците на регистрационните карти по чл. 45, ал. 1.

§ 87. Всички документи за самоличност на чужденци, които са в производство за предоставяне на статут, издадени до влизането в сила на този закон, са валидни до изтичането на срока, за който са издадени.

§ 88. До утвърждаването на образците на регистрационните карти по чл. 45, ал. 1 и изработването на регистрационните карти на чужденец, на когото е образувано:

1. ускорено производство или производство по общия ред за предоставяне на статут, се издават документи по досегашния образец и ред;

2. производство за определяне на държавата, компетентна за разглеждане на молбата за статут, се издава временно удостоверение на бежанец в ускорено производство с отбелязване, че производството е по реда на глава шеста, раздел Ia.

.....
Приложение

2
г.)

към чл. 45, ал.

(Ново - ДВ, бр. 52 от 2007

Образец на разрешение за прехвърляне на лица, ползващи се от временна закрила

Разрешение за прехвърляне на чужденец, ползващ се от временна закрила
РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Наименование на държавата членка, издаваща разрешението за прехвърляне

Номер на документа*:

Издадено на основание член 26 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета за определяне на минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива

лица и понасяне на последиците от този прием.

- Валидно само за прехвърляне от .....
- *1 до .....
- *2 Съответното лице трябва да се представи в .....
- *3 до .....
- *4 Издадено във: .....
ФАМИЛИЯ: .....
СОБСТВЕНО И ВАШИНО ИМЕ: .....
МЯСТО И ДАТА НА РАЖДАНЕ: .....
Когато става въпрос за малолетен/непълнолетен, името/имената на
родителя/настойника/попечителя .....
ПОЛ: .....
ГРАЖДАНСТВО: .....
Дата на издаване .....
- СНИМКА
ПЕЧАТ
Подпис на бенефициера: ..... За компетентния орган: .....
- Самоличността на притежателя на разрешението е била определена от
органите на *5,
- *6 Самоличността на притежателя на разрешението не е установена .....
Настоящият документ е издаден единствено на основание член 26 от
Директива 2001/55/ЕО на Съвета и не съставлява документ, който е
равнозначен
на документ за пътуване, който дава основание за преминаване на външна
граница, или документ, който доказва самоличността на лицето.

- * Номерът на документа се дава от държавата, от която се извършва
прехвърлянето в друга държава членка.
- *1 Държавата членка, от чиято територия се прави прехвърлянето.
- *2 Държавата членка, към чиято територия се прави прехвърлянето.
- *3 Мястото, на което лицето трябва да се представи при пристигането
си
във втората държава членка.
- *4 Крайният срок, в който лицето трябва да се представи при
пристигането
си във втората държава членка.
- *5 Въз основа на следните пътни документи или документи за
самоличност,
представени на органите.
- *6 Въз основа на документи, различни от пътни документи или документи
за
самоличност.